

Posudek na závěrečnou studentskou práci

Název práce: Katar a afghánská mírová jednání

Typ práce: bakalářská

Autor práce: Martin Kalina

Autor posudku: Pavel Ťupek, Ph.D.

	Hodnocení ¹
Badatelská otázka/hypotéza	2
Způsob práce/metodologie	2
Naplnění cíle práce	3
Práce s prameny a odbornou literaturou	1
Stylistická úroveň a jazyková správnost	1
Struktura práce	3
Formální náležitosti (citace, odkazy, bibliografie, rozsah ²)	1

Slovní hodnocení:

Posuzovaná bakalářská práce se zabývá mírovým jednáním mezi Spojenými státy a Tálibánem na katarské půdě, a soustředí se tedy na využívání diplomatických prostředků mezinárodního válečného konfliktu v Afghánistánu, který vypukl v roce 2001 jako odvěta USA na teroristické útoky al-Qá'idy 11. září téhož roku, a který trval 20 let. Katar nebyl pouhým místem, kde byla mírová dohoda sepsána, ale zle jej považovat za skutečného mediátora. Jeho role v tomto konfliktu v kontextu zemí Zálivu je dosti specifická. Na rozdíl od Saúdské Arábie a Spojených arabských emirátů neuznal první vládu Tálibánu z roku 1996. Nicméně nebyl členem koalice států, které na konfliktu participovali v roce 2001. Naopak navázal s Tálibánem diplomatické vztahy a od roku 2013 mělo vedení Tálibánu své politické zastoupení v Dauhá. To svědčí o tom, že Kataru v tomto konfliktu sleduje dlouhodobější cíle.

A právě těmito cíli a využíváním měkké síly by se kolega Kalina ve své práci měl zabývat, jak si stanoví v zadání práce:

„Cíl práce bude analýza diplomatických jednání, směřujících až k mírové dohodě, vedených od roku 2011 v mezinárodním kontextu, jejichž zprostředkovatelem byl arabský stát Katar. Již tento

¹ Zvolte: Výborně – velmi dobře – dobře – nevyhovující.

² Minimální stanovené rozsahy jednotlivých typů prací jsou: bakalářská práce 72 000 znaků (tzn. přibližně 40 stran textu) a diplomová práce 108 000 znaků (tzn. přibližně 60 stran textu).

**KATEDRA
BLÍZKÉHO VÝCHODU**
Filozofická fakulta
Univerzita Karlova

bod ukazuje, že vývoj v Afghánistánu, a zejména finální rozložení sil na jeho území, nebyl pouze regionálního rázu. Akcent bude kladen na katarskou zahraniční politiku, tzv. „*soft power*“. Tento způsob politiky, který začal od roku 2013 prosazovat nový katarský emír Tamím bin Hamad Ál Thání, učinil z tohoto státu ve stínu Saúdské Arábie důležitým partnera v mírových hovorech pro zúčastněné strany válečného konfliktu. Důležitou otázkou této politiky ale zůstává, do jaké míry lze na ni nahlížet jako na neutrální“.

V úvodu vlastní práce, v níž bakalant vysvětluje její strukturu, však předesílá, že ve druhé kapitole bude akcentovat americkou stranu a postupy administrativ B. Obamy a Donalda J. Trumpa. Samozřejmě je zcela legitimní tuto politiku představit, stejně jako politiku Pákistánu, jíž bakalant rovněž akcentuje.³Vzhledem k zadání bych ovšem očekával, že těžiště práce bude spočívat ve sledování a interpretaci katarské stranu a využívání soft power.

Jen pro srovnání: klíčové slovo Katar (katar) se v textu vyskytuje 69 krát, kdežto Pákistán 106 krát. Nevím, nakolik mají tyto údaje výpovědní hodnotu, minimálně však naznačují určitou disproporci vzhledem ke zkoumanému tématu i zadání. Rovněž tak v samotné závěru postrádám hlubší analýzu či obsáhlejší shrnutí katarské měkké politiky. Nedostalo se mi také jasně formulované odpovědi na „neutralitu“ Kataru. To je moje zřejmě nejzásadnější výtka koncepčního rázu.

Pokud jde o formální stránku práce, mám připomínku k části „Transkripce arabského písma do latinky“. Bakalant se rozhodl pro odborný přepis, který vyznačuje emfatické a hrdelní hlásky (ovšem překvapivě opomíjí přepis hamzy). Nicméně příklady přepisů, které uvádí, jmenovitě ‘Omar a ʿAjjab, se týkají zřejmě jazyka Pašto a vůdců Tálibánu (jako třeba Mollá ‘Omar), nikoliv arabštiny jako takové. Nejsem lingvista, ale kladu si otázku, nakolik paštunština zohledňuje při výslovnosti emfatika či dyšné h (např. ve jménu Hámid Karzaj) u slov arabského původu. Oproti tomu arabská podoba jména Muhammad bin Thání, jako jeden příklad za všechny, neodpovídá zvolenému způsobu přepisu. Proto by bylo lepší namísto hyperkorektní transkripce u pašto, která zaznamenává fonetickou podobu slov, volit spíše transliteraci. Vzhledem k tomu, že se nejedná o filologickou práci, i k tomu, že se v textu vyskytují jména několika různých jazyků, a přepisy jsou dosti nesystematické, bylo ale by vhodnější od zvoleného přístupu zcela upustit a zvolit zjednodušený přepis, jak je tomu ostatně běžné v anglicky psané odborné literatuře.

Vzhledem k výše uvedenému mám k celkového hodnocení určité dilema. Ačkoliv cíle práce byly z mého pohledu splněny jen částečně, a výzkumná otázka se do značné míry minula zadáním, je práce jinak psána velmi kultivovaným jazykem, a kolega dobře pracuje s odbornou literaturou (byť dva arabské články coby arabské prameny není mnoho) a citace jsou precizní.

³ „Předem zdůrazňuji fakt, že práce bude zaměřena bezprostředně na užší pohled USA spojený s jednáními prostředkovaná Katarem, a pro hlubší kontext i uvedeným Pákistánem“ str.8.

**KATEDRA
BLÍZKÉHO VÝCHODU**
Filozofická fakulta
Univerzita Karlova

V problematice se bezesporu velmi dobře orientuje. To jsem nakonec vzal v potaz v celkovém hodnocení s tím, že kolega Kalina bude mít u obhajoby prostor k tomu, aby se více zaměřil na roli Kataru a její měkké politiky a dovysvětlení výzkumné otázky ze zadání.

Celkově konstatuji, že bakalářská práce jako celek splňuje obsahové i formální požadavky. Doporučuji ji tudíž k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře.

Otázky k rozpravě:

Představit měkkou politiku Kataru s ohledem na zadání práce.

Celkové hodnocení:

velmi dobře

V Praze dne 16.6. 2023

Pavel Ťupek, v.r.

.....